

INSTITUT
DRUŠTVENIH NAUKA
BEOGRAD
INSTITUTE
OF SOCIAL SCIENCES
BELGRADE

knjige sažetaka

Pravni i društveni odgovori na klimatske promene

novi strateški okvir u Srbiji

Okrugli sto

PRAVNI I DRUŠTVENI ODGOVORI NA KLIMATSKE PROMENE
– NOVI STRATEŠKI OKVIR U SRBIJI

Edicija

Knjige sažetaka

Izdavač

Institut društvenih nauka, Beograd 2021.

Za izdavača

dr Goran Bašić

Urednici

dr Sofija Nikolić Popadić

dr Marko Milenković

Organizacioni odbor

dr Sofija Nikolić Popadić

dr Mirjana Dokmanović

dr Marko Milenković

dr Vladimir Mentus

Dijana Arsenijević

ISBN: 978-86-7093-249-4

*Knjiga sažetaka je pripremljena u okviru
Programa istraživanja Instituta društvenih nauka za 2021. godinu
koji podržava Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja*

PRAVNI I DRUŠTVENI ODGOVORI NA KLIMATSKE PROMENE

– novi strateški okvir u Srbiji

OKRUGLI STO
2. DECEMBAR 2021. GODINE
INSTITUT DRUŠTVENIH NAUKA

KNJIGA SAŽETAKA

dr Ranko Sovilj
naučni saradnik
Institut društvenih nauka, Beograd
e-mail: rsovilj@idn.org.rs

Uticaj klimatskih promena na redefinisane postojećih i kreiranje novih finansijskih instrumenata – pravni osvrt

Prirodne nepogode i katastrofe izazvane klimatskim promenama nanose ogromnu materijalnu štetu, što se negativno odražava na finansijski sektor i na sveukupni privredni razvoj zemlje. Cilj predmetnog istraživanja je analiza pravnog i institucionalnog okvira za primenu novih vrsta finansijskih instrumenata, koji bi promovisali i pospešili brži razvoj finansijskog tržišta, a samim tim i privredni razvoj Republike Srbije. Kreiranje novih i prilagođavanje postojećih finansijskih instrumenata za upravljanje rizicima klimatskih promena bitan je preduslov za privlačenje inostranih i domaćih investicija. Kao odgovor na klimatske promene, finansijska tržišta su razvila široku lepezu novih instrumenata trgovine poput: zelenih hartija od vrednosti, kat obveznica, šumskih obveznica. U skorije vreme kreirani su specijalni finansijski derivati poput fjučersa na vodu, koje je lansirao NASDAQ i koji omogućuju klađenje na cene vode u Kaliforniji. Duskorašnja iskustva na tržištu kapitala ukazuju nam da emisija i trgovina zelenih hartija od vrednosti omogućava prikupljanje značajnih sredstava, kojima se mogu finansirati projekti u cilju rešavanja problema klimatskih promena.

Usvajanjem Uredbe o upravljanju kapitalnim projektima 2019. godine zaokružena je zakonodavna aktivnost na polju upravljanja i finansiranja rizika izazvanih klimatskim promenama. Načelno se može konstatovati da je zakonodavni okvir za delotvorno planiranje, sprovođenje i praćenje javnih politika koje se tiču klimatskih promena uspostavljen u Srbiji. Međutim, domaćoj privredi nedostaju institucije i instrumenti finansijskog tržišta, koji bi omogućili njeno normalno poslovanje i dalji razvoj. Budući da zakonodavni okvir omogućava kreiranje novih finansijskih instrumenata, emisija i trgovina istih doprinela bi da naša zemlja postane deo globalnog finansijskog tržišta. U tom kontekstu, a polazeći od pretpostavke da su zelene hartije od vrednosti dragoceno sredstvo u borbi protiv klimatskih promena, valjalo bi unaprediti postojeći pravni okvir i podstaći razvoj zelenih finansijskih instrumenata.

Ključne reči: klimatske promene, finansijska tržišta, finansijski instrumenti, zelene hartije od vrednosti, pravni okvir.